



# Jornada d'infantil 0-6





## Dos cicles, una etapa

Girona, 7 i 8 de maig de 2010



Organitzen:  
ICE Josep Pallach-UdG  
Facultat d'Educació-UdG  
Ajuntament de Girona

 Universitat de Girona  Ajuntament de Girona

# JORNADA d'infantil 0-6

Girona, 7 i 8 de maig

Centre Cultural la Mercè  
Pujada Mercè, 12  
17004 Girona

## PROGRAMA

### Divendres 7

- 18 - 18,15 h Recepció i recollida de material
- 18,15 - 18,30 h Presentació de la jornada
- 18,30 - 20 h Conferència: "**Vivir, crecer y aprender de 0 a 6 años**". A càrrec de Mercedes Blasi, Coordinadora de l'Equip Psicopedagògic del Patronato de Educación Infantil de Granada

### Dissabte 8

- 9,30 - 11 h Conferència: "**Construir la qualitat educativa des dels serveis per a la infància**". A càrrec d' Anna Lia Galardini, Dirigente dell' Area Servizi alla Persona de la Comune di Pistoia
- 11 - 11,15 h Presentació de la Mostra itinerant de la Xarxa Territorial d'Educació Infantil de Catalunya sobre la documentació a l'escola
- 11,15 - 11,45 h Esmorzar
- 11,45 - 13 h Sessions de debat en grup sobre temes claus derivats de la conferència
- 13 - 13,30 h Posta en comú i conclusions de la jornada
- 13,30 h Cloenda

Organitzen:

Institut de Ciències de l'Educació Josep Pallach  
Facultat d'Educació i Psicologia de la Universitat de Girona  
Ajuntament de Girona

Més informació: <http://www.udg.edu/ice>

 Universitat de Girona  Ajuntament de Girona

## **Jornada d'infantil 0-6: dos cicles, una etapa**

Girona, 7 i 8 de maig

**“Construir la qualitat educativa en el servei per a la infància als nens i nenes de 0 a 6 anys”**

**Anna Lia Galardini**

La identitat del projecte del servei per a la infància, s'entrellaça amb la reflexió sobre la qualitat educativa i sobre diversos aspectes que la defineixen. És el fruit d'una elaboració contínua i participada, oberta a la pràctica educativa i a la verificació constant respecte la conquesta de la recerca científica en l'àmbit psicopedagògic. Els elements que han de ser posats en marxa per garantir el benestar als infants i de la família, fan referència sobretot, a la formació dels adults que tenen la responsabilitat de cura i educació dels més petits. Això significa construir espais de formació, treballar sobre la documentació i reflectir la manera de millorar el treball educatiu a mesura que els educadors van fent la seva pràctica. Les modalitats de plantejament i de programació han de tenir moments específics, en els quals el diàleg, el confrontament respecte els diferents punts de vista i la recerca de l'ús compartit, orientin envers la col·legialitat i la cooperació. Aquests factors representen, en el context educatiu dedicat als infants, la garantia d'un clima humanament ric i coherent en el procés de creixement d'aquests.

En aquest procés d'enriquiment professional, els mestres no poden estar sols. Tenen la necessitat del suport de la coordinació pedagògica que fa la funció de sostenir i fomentar la capacitat de pensar en si mateix i, així mateix, donar sentit al treball de cura amb els infants.

És necessari donar contingut a les estratègies d'organització i a les formes de relació per tal que coincideixi amb la imatge real del nen, d'un nen que té potencialitat social i cognitiva, un nen curiós, obert al contacte social i que està preparat per al coneixement del món i dels altres. En aquest punt, és necessari que els serveis educatius estiguin dins un sistema capaç de fer circular sabers d'un segment educatiu a l'altre, per tal d'acostar l'experiència educativa del docent que coneix les diferents etapes del desenvolupament de l'infant. Aquest és un mètode eficaç per construir sintonies entre la llar d'infants i l'escola, alimentant la continuïtat i la reciprocitat de competències professionals i de les vivències emocionals. Hi ha, després, una activitat d'observació

que ajuda a crear connexions significatives amb els infants, la qual s'ha de correspondre amb la confiança de la capacitat del nen i amb la sensibilitat d'un ple respecte de les seves necessitats. Els infants han de ser el centre del nostre interès, tota l'activitat del servei educatiu ha d'estar orientada amb el desig de potenciar els amplis recursos que ja es manifesten des del primer any de vida i de valoritzar la potencialitat d'aprenentatge propi d'aquesta fase del desenvolupament.

La qualitat dels espais correspon pròpiament a la voluntat d'oferir un lloc competent, ric d'estímuls per aprendre, un lloc per jugar, créixer i també que sigui agradable i acollidor per estar bé tots junts. Un lloc on cada moment té el seu valor, on cada infant sent una continuïtat amb la seva vida de casa. Un lloc per viure com a casa, de manera segura i familiar, adaptable respecte els adults i els nens que hi viuen. Un lloc a on és possible trobar part de cada un dels espais personals i privats com és ara el lloc a taula, el llit a on dormir, on és possible reconèixer l'empremta de la pròpia història personal en una foto o en un objecte personal.

La qualitat educativa, troba aleshores el seu perfeccionament a través de l'activitat i la documentació, cosa que comporta dedicar temps i energies professionals a un aspecte que ajuda al projecte a ser coherent amb les necessitats i el desenvolupament dels infants.

La documentació és un instrument imprescindible per als mestres i per les seves múltiples tasques: construir experiències positives amb els infants, sostenir el propi desenvolupament professional, i així, perfilar la capacitat de comunicar-se amb els nens, amb els companys de feina, amb els pares i amb altres adults. En aquest sentit, es tracta de posar en funcionament un procés cooperatiu d'observació i d'interpretació que ajuda els mestres a escoltar i veure millor els nens amb els quals treballen i l'experiència que en treuen. La documentació recollida, interpretada i verificada conjuntament, permet entrar a l'acció educativa representant idees i pensaments d'una manera no arbitrària que té en compte els infants com a protagonistes de l'acció i als mestres com a responsables de dirigir els esdeveniments. Per aquesta multiplicitat de veus i de testimonis, el retorn pot arribar a una objectivitat d'avaluació, representant, així, una ocasió única per remodelar el projecte educatiu i, sobretot, per no limitar les accions del mestre al seu únic saber.

Les ganes de documentar tot el que es fa en una comunitat educativa comporta una activitat atenta i sistemàtica d'observacions i de reflexions sobre la vida quotidiana de

la llar d'infants i de l'escola. És una activitat que enriqueix el pla de la comprensió de la potencialitat del nen que fa visible l'entesa i el respecte.

Quan es documenta la vida de l'infant es construeix també la història d'una llar d'infants i d'una escola a la vegada, una història que creix i es defineix pas a pas. Es construeix així una memòria de gran valor per a aquells que passen moltes hores de la seva vida en el servei educatiu, per als pares que han seguit de prop el pas de la llar d'infants a l'escola, un cicle de la vida dels seus fills i per a aquells que treballen en el servei educatiu amb gran esforç per crear un espai bo i a partir de la bona experiència. Amb la documentació és possible donar a tot el servei educatiu una identitat que respecta les persones implicades, creant un sentit de continuïtat per a qui treballa i per a qui és acollit, ja sigui gran o petit.

El treball amb la família és part integrant d'un procés sobre la qualitat educativa de les institucions per a la infància. És un treball de cultivar i de fer créixer les diferents ocasions que marquen la vida del nen entre casa i llar d'infants, entre casa i escola, de l'acollida quotidiana als moments de convivència més llargs, de la conversa individual a ser un mateix per fer qualsevol cosa útil que enriqueixi el servei educatiu.

De la família a la comunitat: el servei per la infància té també el deure de promoure la cultura sobre el dret de l'infant, amb un creixent coneixement i compromís, perquè ell és el centre de la política pública.

## QÜESTIONS DE REFLEXIÓ

1.- Si l'educació infantil és una etapa que engloba dos cicles, busquem dos aspectes positius de cada un d'ells.

### Cicle 0-3:

- La relació diària amb les famílies és molt més propera i de confiança.
- La totalitat del temps, els espais i recursos es considera educatiu.
- La programació és més flexible.
- Els grans són motivadors pels petits.
- Respecte per l'evolució del nen.
- Integració de les famílies.
- Treball en equip educadors/es.
- Els educadors/es acompanyen l'evolució de l'infant.
- Entendre l'infant com un tot.
- Relació amb les famílies.
- Permet acompanyar l'infant de manera individualitzada, respectant la seva evolució i les necessitats i ajudar-lo a iniciar el seu camí.
- Les dimensions més reduïdes dels centres permeten unes millors relacions entre la comunitat educativa i les famílies.
- Pedagogia basada en la vida quotidiana.
- La relació família-escola és més propera i de confiança.
- Els i les educadores acompanyen amb entusiasme l'evolució dels infants.

### Cicle 3-6:

- És la base fonamental del 6-12.
- En aquest cicle hi ha voluntat d'innovar i inquietud per millorar.
- El perfil del docent de 3-6 està molt més definit.
- Genera autoestima i estimula la responsabilitat.
- Recurs dels alumnes més grans de primària.
- Més autonomia dels alumnes.
- Compartir amb els nens i nenes les ganes d'aprendre.
- Autonomia dels infants i socialització.
- Principi de contribució (tots els infants aporten coses al grup).
- Permet potenciar el procés de socialització iniciat a l'etapa anterior.
- Ganes d'aprendre dels nens i nenes d'aquesta edat.
- L'oferta pública està coberta.
- El prestigi professional està més reconegut.

# JORNADA D'EDUCACIÓ INFANTIL: DOS CICLES, UNA ETAPA

## 7 i 8 de maig de 2010

### Aspectes comuns als dos cicles:

- No som capaços de separar aspectes positius dels dos cicles. Globalitat, un tot.
- No tenim currículum que obligui, que pressioni, pel fet de no ser obligatori. Dóna llibertat d'acció.
- Continuitat d'un cicle a l'altre "el concepte d'infant" amb capacitats.
- Relació família-escola, aspecte positiu al 0-3 i trencament al 3-6 d'aquesta relació.

### 2.-Si creiem que l'etapa 0-6 ajuda al desenvolupament integral de l'infant, formulem una proposta per treballar plegats.

- És necessària la vinculació de l'etapa 0-6 a través de formació contínua i compartida per fer un projecte comú que doni continuïtat.
- Tenir un concepte d'infància 0-6 i ser conseqüent: benestar, pertinença, contribució, comunicació, exploració, ...
- Fomentar les trobades d'educadores i mestres(illar+escola) i dels nens i nenes (illar+escola) a través d'un projecte comú.
- Programar trobades i activitats conjuntes entre llar i escola per potenciar la coordinació i coherència entre professionals, afavorint i potenciant el benestar i la seguretat de l'infant, juntament amb la vinculació de la família.
- No té sentit tenir els dos cicles separats en aquesta etapa. Volem i creiem en una sola etapa.
- Conèixer, visitar escoles bressol. Conèixer, visitar escoles 3-6. Escoles que han estat o seran referents.
- Activitats conjuntes 0-3 i 3-6. Festes populars, tradicionals, vida quotidiana, rutines.
- Equip professional estable.
- Cal comunicació, reflexió i engrescar.
- Cal una visió conjunta del nen/a en tota l'etapa.
- Seminaris conjunts per educadors/es i metres de 0-6.
- Formació per tothom consensuada.
- Valorar més l'etapa des de la societat.
- Espais amb adults de referència pels nens i nenes on es puguin moure amb llibertat.